
Aan : Gemeente Steenwijkerland
Kopie :
Van :
Datum : 23 september 2020
Betreft : Motivatie afwijken richtafstand

Inleiding

In opdracht van de , heeft Exlan Advies een principeverzoek ingediend bij de gemeente Steenwijkerland om het exploiteren van een meelwormenkwekerij op zijn locatie, Kadoelen 21 te Sint Jansklooster, mogelijk te maken. Per mail d.d. 8 september 2020 is door de gemeente in beginsel positief gereageerd. Wel is er een onderbouwing nodig waarin wordt gemotiveerd waarom vestiging van de kwekerij binnen een afstand van 100 m tot een naastgelegen geurgevoelig object mogelijk is.

Probleem

De milieudienst heeft zich over de vraag gebogen of sprake is van een goede ruimtelijke ordening als gekeken wordt naar de milieuaspecten in het algemeen en het geuraspect in het bijzonder. De milieudienst komt tot de volgende conclusie: "De nevenactiviteit van het telen van meelwormen is te scharen onder de activiteit 'Fokken en houden van overige dieren: maden, wormen e.d.' met SBI-2008 code 0149-4. Deze subcode zie ik niet in de tabellen van de KvK, maar komt wel voor in de meest recente versie van de VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering'. Deze activiteit heeft een maximale richtafstand van 100 meter (voor geur) en valt in milieucategorie 3.2. De overige richtafstanden zijn 0 meter voor stof, 30 meter voor geluid en 10 meter voor gevaar. De dichtstbijzijnde woning betreft Kadoelen 19 op een afstand van 33 meter van het perceel van Kadoelen 21 en deze woning bevindt zich daarmee binnen de richtafstand voor geur. Als gevolg van jurisprudentie heeft de VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' waarin deze richtafstanden zijn opgenomen bijna de status van 'pseudo-wetgeving' gekregen, waarvan slechts gemotiveerd kan worden afgeweken. (ABRvS 13 mei 1997, BR 1997, 830 én ABRvS 3 april 2001, JM 2001, nr. 85). Uit jurisprudentie (zaaknummer 200809208/1/R1) blijkt ook dat de bouwstenen (richtafstandenlijst, omgevingstypen en functiemenging) correct moeten worden toegepast. Wel moet worden gerealiseerd dat de handreiking 'richtafstanden' aangeeft. Er kunnen omstandigheden zijn waarom er toch van een kleinere (of grotere!) afstand uitgegaan kan of moet worden.

Door de initiatiefnemer zal moeten worden gemotiveerd waarom in dit geval kan worden afgeweken van de richtafstand van 100 meter voor geur en er zal voldoende aannemelijk moeten worden gemaakt dat er ter plaatse van de woning Kadoelen 19 wordt voldaan aan een aanvaardbaar geurhinderniveau. Er dient onder meer te worden beschreven welke maatregelen worden genomen om geuremissies zoveel mogelijk te beperken."

Dit memo beoogt te voorzien in die motivatie.

Activiteiten

In het principeverzoek is een beschrijving van de activiteiten opgenomen. Van belang voor het al dan niet optreden van geurhinder is vooral dat:

- er maximaal 14 ton aan meelwormen in de kweekruimten aanwezig zal zijn;
- er is sprake van afgesloten, mechanisch geventileerde kweekruimten;
- de meelwormen alleen plantaardig voedsel krijgen.

De meelwormen worden gehouden in kratten, waarin naast de dieren substraat aanwezig is. Dat is droog materiaal. Ook de voeding bestaat uit droge gemalen granen. Doordat er sprake is van relatief droge teeltomstandigheden krijgen rottingsprocessen geen kans en treedt vrijwel geen geuremissie op. Uiteraard moeten de dieren ook van vocht worden voorzien. Dat gebeurt door in de kweekbakken dagelijks kleine hoeveelheden geraspte peen te leggen. Dat gaat om afgepaste hoeveelheden die dagelijks worden ververst. Ook dat leidt derhalve niet tot rottingsprocessen.

De meelwormen worden gehouden in afgesloten cellen die mechanisch worden geventileerd. Om geurhinder te voorkomen zal het emissiepunt middels een kanalenstelsel worden gelegd op een zo groot mogelijke afstand van de woning van derden.

Omgeving

De woning Kadoelen 19 ligt ten zuiden van de gebouwen waar de kweekruimten worden ingericht. De windrichting is overwegend zuidwest. Slechts bij hoge uitzondering verwaait geur in de richting van de betreffende woning. Bij het vaststellen van de richtafstanden is wat dat betreft rekening gehouden met de worst casesituatie. Nu die zich in dit geval niet voordoet is dat een reden die mee dient te wegen in de beslissing om af te wijken van de richtafstanden.

De woning Kadoelen 19 is een bedrijfswoning bij een melkrundveehouderij. Geur die vrijkomt bij het houden van de meelwormen vertoont overeenkomsten met de geurhinder die optreedt op die rundveehouderij. Omdat die rundveehouderij veel dichterbij de woning plaatsvindt en de geurconcentratie van de eigen veehouderij daarom veel groter zal zijn, is het onwaarschijnlijk dat geur van de meelwormenkwekerij geroken wordt, laat staan dat daar hinder van ondervonden wordt. Op gerond van de VNG-publicatie is het mogelijk een milieucategorie met een afstandsstep te verlagen als er sprake is van een gemengd gebied. In het gebied zijn dan functies aanwezig die zorgen voor een zekere achtergrondbelasting. Hoewel het gebied in onderhavige situatie niet kan worden getypeerd als gemengd gebied, treedt voor het geuraspect wel het mechanisme van functiemenging op wat in de VNG-publicatie leidt tot verlaging met één afstandsstep. Ook dat is een reden die mee dient te wegen in de beslissing om af te wijken van de richtafstanden.

Afstand meten vanuit emissiepunt

De richtafstanden in de VNG-publicatie zijn opgenomen om de ligging van bestemmingsvlakken te beoordelen. In onderhavige situatie wordt echter een specifieke vergunning met een specifiek emissiepunt gevraagd. Toekenning van de

vergunning leidt er niet toe dat emissiepunten binnen het gehele bestemmingsvlak mogen worden gelegd, maar alleen op de plek conform vergunning. Het ligt bij het meten van de afstanden dan ook niet voor de hand uit te gaan van de grens van het perceel waarbinnen de meelwormen worden gehouden, maar van het emissiepunt. Om een zo groot mogelijke afstand te creëren tot de woning zal het emissiepunt in de noordwestelijke gevel van de ligboxenstal worden gelegd. Daarvoor worden de ventilatoren in de verschillende kweekcellen aangesloten op ventilatiekanalen die ter plaats van het emissiepunt uitmonden. Uit afbeelding 1 blijkt die afstand ongeveer 85 m te bedragen.

Figuur 1 Afstand emissiepunt tot naastgelegenwoning

Afweging

Gelet op het feit dat slechts geringe geuremissie plaatsvindt, dat de betrokken woning een bedrijfswoning is bij een melkrundveehouderij en dat de betrokken woning ten zuiden van het emissiepunt ligt, is het gerechtvaardigd de richtafstand met één afstandsstap te verlagen tot 50 m. Nu de afstand tot het emissiepunt ca. 85 m zal bedragen, vormt het geuraspect geen belemmering voor het verstrekken van de omgevingsvergunning.

